

Karta kompetencji dydaktycznych

w ramach Projektu „Nauczyciel obróbki mięsa w szkole XXI wieku”
DIAGNOZA „OUT”

Imię i Nazwisko: **Nauczycielka 3**
Grupa: **III**
Data diagnozy: **15-16 grudnia 2011**
Wynik testu z zakresu dydaktyki: **29 pkt.**

I. Wiedza z zakresu dydaktyki w poszczególnych obszarach

OBSZAR	niedostatecznie (ndst)	dostatecznie (dst)	dobrze (db)	bardzo dobrze (bdb)
Podstawy dydaktyki	☐	☐	☒	☐
Aktywne nauczanie i uczenie się	☐	☐	☐	☒
Motywacja do nauki	☐	☒	☐	☐
Ocenianie uczniów	☐	☒	☐	☐
Ewaluacja, autoewaluacja	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Najmocniejszą stroną wiedzy dydaktycznej uczestniczki projektu jest znajomość teorii dotyczącej aktywnego nauczania i uczenia się (rola nauczyciela, rodzaje metod aktywizujących, charakterystyka poszczególnych metod, typy uczących się, rodzaje ćwiczeń na lepszą koncentrację, style uczenia się). Wysoko należy ocenić również wiedzę dotyczącą podstaw dydaktyki (rodzaje celów kształcenia, elementy programu nauczania, treści kształcenia, ogniwa procesu kształcenia, zasady kształcenia, metody kształcenia, ukryty program szkoły) oraz ewaluacji w szkole (etapy ewaluacji, czym jest autoewaluacja nauczyciela, formy autoewaluacji). Dostateczny poziom wiedzy prezentuje uczestniczka projektu w obszarach dotyczących motywacji do nauki (zasady skutecznej motywacji, rodzaje motywacji, czym jest klasa zorientowana na naukę) a także oceniania uczniów (rodzaje oceniania szkolnego, techniki samooceny).

II. Umiejętności

ZAKRES	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)
przedstawia cel i wartość lekcji, buduje strukturę	☐	☐	☒	☐
ukierunkowuje uczniów na nowy materiał	☐	☐	☒	☐
odwołuje się do wiedzy potocznej uczniów, emocji, uczuć, doświadczeń i zainteresowań	☐	☒	☐	☐
wywołuje motywację do nauki, mobilizuje do wysiłku, stosuje nagrody, pochwały	☒	☐	☐	☐
korzysta z pomocy dydaktycznych	☐	☒	☐	☐
skutecznie się komunikuje	☐	☐	☐	☒
prezentuje pozytywną mowę ciała	☐	☐	☒	☐
podaje przykłady	☐	☐	☒	☐
zadaje pytania, naprowadza	☐	☐	☒	☐
pyta o zrozumienie, wątpliwości, zachęca do zadawania pytań	☐	☐	☒	☐
nawiązuje do opanowanego materiału, np. z poprzednich zajęć	☐	☐	☐	☒
przestrzega struktury zajęć, systematyzuje, uogólnia, podsumowuje	☐	☐	☐	☒
utrzymuje czujność uczniów np. weryfikując zasady, prawa, stosując „przynęty”	☐	☒	☐	☐
uczy samodzielnego działania, myślenia, rozwiązywania problemów	☐	☒	☐	☐
zachęca do samodzielnego zdobywania wiedzy	☒	☐	☐	☐
wykorzystuje aktywne metody nauczania	☒	☐	☐	☐
konsekwentnie organizuje pracę w grupach, w parach	☐	☐	☐	☒
tworzy dobrą atmosferę	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Analiza przeprowadzonej przez uczestniczkę projektu lekcji pozwoliła wyłonić zarówno mocne jak i słabe strony umiejętności dydaktycznych nauczycielki. Do najmocniejszych stron zaliczyć należy z całą pewnością skuteczne komunikowanie się z uczniami, nawiązywanie do wiedzy uczniów, do materiału już przez nich opanowanego, zbudowanie przejrzystej i przestrzeganie struktury zajęć a także konsekwentne organizowanie pracy w grupach. Nauczycielka posługiwała się językiem bardzo precyzyjnym, fachowym ale zrozumiałym dla uczniów, bardzo często pytała lub sama wspominała o informacjach, które były już przedmiotem lekcji („Zasady smażenia”, „Etapy obróbki wstępnej”, „Sposoby określania stopnia wysmażenia”). Lekcja prowadzona przez uczestniczkę projektu posiadała wyraźnie zarysowany podział na wstęp, wprowadzenie, rozwinięcie i zakończenie, natomiast uczniowie pracowali w grupach, suwerennie decydując o podziale zadań wewnątrz swego zespołu.

Wysoko należy również ocenić przedstawienie celu i wartości lekcji, ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, język niewerbalny, podawanie przykładów, zadawanie pytań i naprowadzanie, pytanie o zrozumienie i wątpliwości oraz tworzenie dobrej atmosfery na lekcji. Nauczycielka zapoznała uczniów z celem lekcji, który utożsamiała z tematem zajęć („Potrawy smażone z drobiu”), próbując także wskazać jej wartość (popularność, jakość mięsa). Uczestniczka projektu poprzez pogadankę oraz z wykorzystaniem kart pracy wprowadziła uczniów w omawiane zagadnienia, podając przykłady („podania potrawy, rodzajów potraw z kaczki, rodzajów nadzienia) oraz zadając pytania różnego rodzaju („Magda jakbyś oceniła to mięso?”, „Jak można podać kaczkę?”, „Jak określić stopień wysmażenia?”, „Co byś powiedział o tym mięsie?”). Nauczycielka pytała również o wątpliwości uczniów („Czy są pytania?”), budując dobrą choć momentami (gdy sama podnosiła głos) nieco nerwową atmosferę na lekcji. Postawa ciała nauczycielki (podchodzenie do uczniów, doradzanie, pomaganie, pytania) wskazywała na jej zaangażowanie podczas trwania zajęć (aczkolwiek założone z przodu ręce świadczą o zamkniętej postawie wobec swego otoczenia – wobec uczniów).

Uczestniczka projektu starała się również czasami odwoływać się do wiedzy potocznej uczniów, korzystać z pomocy dydaktycznych (karty pracy), utrzymywać czujność uczniów („Jak określić stopień wysmażenia?”), uczyć samodzielnego działania, myślenia („W jakim celu nacinamy skórę?”, „Podanie potrawy według własnej propozycji.”).

Podczas prowadzenia tej lekcji zabrakło wywołania motywacji do nauki, zachęty do samodzielnego zdobywania wiedzy oraz wykorzystania aktywnych metod nauczania.

Mocne strony umiejętności dydaktycznych nauczycielki zaobserwowane podczas prezentacji dydaktycznej to: ukierunkowanie słuchaczy na nowy materiał, język werbalny, mowa ciała, nawiązanie do wiedzy słuchaczy, organizacja wystąpienia, zadawanie pytań a także komentarz bieżących czynności. Słabymi stronami tej prezentacji były natomiast zachęta do zadawania pytań, budowanie sytuacji problemowej oraz zachęta do zdobywania wiedzy.

III. Porównanie poziomu wiedzy z zakresu dydaktyki

ZAKRES	POZIOM WIEDZY							
	DIAGNOZA „IN”				DIAGNOZA „OUT”			
	ndst	dst	db	bdb	ndst	dst	db	bdb
Podstawy dydaktyki	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Aktywne nauczanie i uczenie się	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Motywacja do nauki	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Ocenianie uczniów	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Ewaluacja, autoewaluacja	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Analiza porównawcza wyników testów wiedzy pedagogicznej nauczycielki wskazuje na ogólny, wysoki przyrost wiedzy w tym zakresie (z 7 na 29 punktów).

Największy postęp odnotowano w dwóch kategoriach: podstawy dydaktyki (cele, treści, ogniwa kształcenia, charakterystyka zasad i metod kształcenia, ukryty program szkoły) a także aktywne nauczanie i uczenie się (rola nauczyciela w tych metodach, rodzaje i charakterystyka poszczególnych metod, strategie uczenia się, ćwiczenia na lepszą koncentrację, typy uczących się, style uczenia się). Proces oceny szkolnej uczniów oraz ewaluacji systemu dydaktycznego to obszary wiedzy nauczycielki, w których nastąpił jednostopniowy przyrost wiedzy.

Dwie kategorie, której poziom nie uległ zmianie to proces motywowania uczniów do nauki (zasady skutecznej motywacji, klasa zorientowana na naukę, motywowanie słabych uczniów, rodzaje i charakterystyka motywacji).

W celu dalszego doskonalenia zawodowego należy systematycznie aktualizować wiedzę z zakresu dydaktyki, przede wszystkim dotyczącą motywowania uczniów do nauki – rodzaje motywacji, zasady budowania klasy zorientowanej na naukę a także oceniania uczniów – rodzaje oceniania, charakterystyka poszczególnych typów oceniania, korzyści oceniania kształtującego i sumującego, rodzaje, korzyści i charakterystyka rodzajów oceny koleżeńskiej wśród uczniów oraz techniki samooceny uczniów.

IV. Porównanie poziomu umiejętności

OBSZAR	POZIOM UMIEJĘTNOŚCI							
	DIAGNOZA „IN”				DIAGNOZA „OUT”			
	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)
przedstawia cel i wartość lekcji, buduje strukturę	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐
ukierunkowuje uczniów na nowy materiał	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐
odwołuje się do wiedzy potocznej uczniów, emocji, uczuć, doświadczeń i zainteresowań	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
wywołuje motywację do nauki, mobilizuje do wysiłku, stosuje nagrody, pochwały	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
korzysta z pomocy dydaktycznych	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
skutecznie się komunikuje	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
prezentuje pozytywną mowę ciała	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐
podaje przykłady	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐
zadaje pytania, naprowadza	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐
pyta o zrozumienie, wątpliwości, zachęca do zadawania pytań	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐
nawiązuje do opanowanego materiału, np. z poprzednich zajęć	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
przestrzega struktury zajęć, systematyzuje, uogólnia, podsumowuje	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
utrzymuje czujność uczniów np. weryfikując zasady, prawa, stosując „przynęty”	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐
uczy samodzielnego działania, myślenia, rozwiązywania problemów	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
zachęca do samodzielnego zdobywania wiedzy	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐
wykorzystuje aktywne metody nauczania	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
konsekwentnie organizuje pracę w grupach, w parach	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
tworzy dobrą atmosferę	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Porównanie ocen lekcji nagranych przed pierwszym spotkaniem diagnozującym i przed spotkaniem diagnozującym końcowym pozwala stwierdzić, iż wzrost ogólny poziom umiejętności dydaktycznych uczestniczki projektu.

Największy przyrost umiejętności zauważono w dwóch kategoriach: nawiązywanie do wiedzy uczniów oraz konsekwentne organizowanie pracy w grupach. Nauczycielka zdecydowanie częściej, zadając pytania lub omawiając temat zajęć, nawiązywała do treści wcześniej już analizowanych podczas lekcji („Zasady smażenia”, „Stopnie wysmażenia”) a praca uczniów podczas zajęć tym razem zorganizowana była w grupach czyli w warunkach zbliżonych do faktycznych reguł panujących w kuchniach restauracyjnych, hotelowych.

Wyższy poziom umiejętności odnotowano również w następujących zakresach: przedstawienie celu i wartości lekcji, odwoływanie się do wiedzy potocznej uczniów, korzystanie z pomocy dydaktycznych, skuteczne komunikowanie się, język niewerbalny, podawanie przykładów, zadawanie pytań i naprowadzanie, przestrzeganie struktury zajęć i podsumowywanie lekcji. Nauczycielka bardziej uszczegółowiła cele lekcji, próbując także wskazać jej wartość, podkreślając jakość mięsa z kaczki, jego popularność/unikalność. Podczas podsumowania lekcji uczestniczka projektu starała się uzyskać opinie uczniów na temat sporządzonych potraw („Co byś powiedział o tym mięsie?”), dowiedzieć się czegoś o ich działaniach, wiedzy potocznej - niestety uczniowie niechętnie wypowiadali się podczas lekcji. Pomoce dydaktyczne, które tym razem wykorzystano to karty pracy uczniów, które w początkowej fazie lekcji służyły jako podstawa do wspólnej pogadanki.

Do zakresów umiejętności, których poziom pozostał ten sam należą: ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, wywoływanie motywacji do nauki, uczenie samodzielnego działania i myślenia, wykorzystanie aktywnych metod nauczania a także tworzenie dobrej atmosfery na lekcji.

Poziom trzech kategorii lekcji uległ obniżeniu. Są to: pytanie o zrozumienie i wątpliwości, utrzymywanie czujności uczniów np. poprzez weryfikowanie podstawowych praw i zasad a także zachęcanie do samodzielnego zdobywania wiedzy, poza godzinami lekcyjnymi.

Porównanie prezentacji dwóch dydaktycznych wskazuje na niewielki przyrost umiejętności dydaktycznych nauczycielki wyłonionych kategoriach. Poziom zdecydowanej większości analizowanych obszarów prezentacji nie zmienił się, jedynie wśród pięciu kategorii odnotowano jednostopniowy przyrost – są to: odwoływanie się do doświadczeń i uczuć słuchaczy, ukierunkowanie na nowy materiał mowa ciała, organizacja prezentacji a także komentarz bieżących czynności.

V. Podsumowanie

Podsumowując porównanie zarejestrowanych nagrań lekcji, analizy prezentacji dydaktycznych, zachowań uczestniczek projektu podczas dwudniowych spotkań diagnozujących oraz testów wiedzy należy stwierdzić ogólny wzrost poziomu jej kompetencji dydaktycznych.

W obszarze wiedzy największy przyrost odnotowano w kategoriach: podstawy dydaktyki a także aktywne nauczanie i uczenie się. Proces oceniania szkolnego oraz ewaluacji systemu dydaktycznego to obszary wiedzy nauczycielki, których poziom wzrósł o jeden stopień. Wiedza uczestniczek projektu, dotycząca motywacji w szkole pozostała na tym samym poziomie jak podczas diagnozy początkowej.

Obszarami wiedzy o najwyższym deficycie a zatem wymagającymi największych nakładów pracy ze strony nauczycielki, są: teoria motywacji do nauki oraz proces oceniania szkolnego.

Analiza nagranych lekcji i prezentacji dydaktycznych pozwala stwierdzić, iż największy wzrost dokonał się w zakresie nawiązywania do wiedzy uczniów oraz konsekwentnego organizowania pracy w grupach.

Wzrost umiejętności odnotowano również wśród takich kategorii jak: przedstawienie celu i wartości lekcji, odwoływanie się do wiedzy potocznej uczniów, korzystanie z pomocy dydaktycznych, skuteczne komunikowanie się, język niewerbalny, podawanie przykładów, zadawanie pytań i naprowadzanie, przestrzeganie struktury zajęć i podsumowywanie lekcji.

Kategorie, w których nie zaobserwowano wzrostu to: ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, wywoływanie motywacji do nauki, uczenie samodzielnego działania i myślenia, wykorzystanie aktywnych metod nauczania, tworzenie dobrej atmosfery na lekcji, pytanie o zrozumienie i wątpliwości, utrzymywanie czujności uczniów, zachęcanie do samodzielnego zdobywania wiedzy.

Obszarami, na które należy w sposób szczególny zwrócić uwagę, prowadząc codzienne zajęcia z uczniami, a także doskonaląc swój warsztat pracy, są: wywoływanie motywacji do nauki, zachęty do samodzielnego zdobywania wiedzy (pochwały, wzmocnienia, wspieranie, zachęcanie) oraz wykorzystywanie aktywnych metod nauczania (podczas wprowadzania w temat zajęć np. lista pytań, rybi szkielet, drzewo decyzyjne lub podczas wspólnego aktywnego podsumowania lekcji np. w formie wywiadu z uczniami, prezentacji, zdań podsumowujących, a także poprzez zaktywizowanie całego czasu lekcyjnego np. black box) .